

'Ja, wij durven ons nieuwe feministen noemen'

'Zes vrouwen op één podium? Het lawaai zal niet te harden zijn, en waarschijnlijk zullen ze hun tetten tonen. Zonder man zouden ze de première niet halen.' Regisseur Alexander Devriendt van theatergezelschap Ontroerend Goed kreeg het in de aanloop van 'Wijven' echt te horen. Des te koppiger maakte hij met zes actrices, onder wie zijn vriendin Charlotte De Bruyne, dit 'hedendaags feministisch manifest'.

EVELYNE COUSSENS

Het cliché dat wij niet te begrijpen zijn, klopt niet." Devriendt versprekt zich zonder dat hij er erg in heeft. Wekenlange repetities met enkel vrouwen beginnen hun tol te eisen, de regisseur is bijna one of the girls. Toch blijft het merkwaardig dat net hij zijn zes wijven moest overtuigen van de noodzaak van een feministisch statement.

Charlotte De Bruyne: "Ik voel me allesbehalve een onderdrukte vrouw en dat geldt ook voor de anderen. Toen Alexander afkwam met het voorstel om feministische standpunten in te nemen, lachten

wij dat een beetje weg. Het basisidee voor Wijven was een energieke, bendeachtige vrouwenvoorstelling te maken. Een feestje van vrouwelijke energie, een megazotte show."

Alexander Devriendt: "Maar ik had geen zin om alleen maar een feestje te bouwen op het podium. Wat is de relevantie daarvan? Natuurlijk is de positie van deze westerse vrouwen stukken beter dan die van veel seksegenoten elders in de wereld. Hier leeft het basisgevoel dat we zelf geen seksisten zijn en dat we ook geen last hebben van seksisme. De meeste mensen in de zaal zullen dat gevoel wel delen. Tot je begint te letten op kleine voorvalletjes."

De Bruyne: "We hebben het zo goed dat we makkelijk heenstappen over die paar keren dat het ons overkomt: dat we blondje worden genoemd, dat er wordt gelachen als we willen parkeren. De kwaadheid is pas ingeslagen toen we de website everydaysexism.com ontdekten, die vrouwen oproept om dat soort alledaagse ergernissen te posten. Als je die duizenden en duizenden voorvallen ziet, wordt het probleem plots hallucinant. Toen hebben we beslist dat er toch nog wel wat over te zeggen valt. Als je het wilt hebben over wat het betekent om vandaag vrouw te zijn, maakt seksisme daar deel van uit."

Devriendt: "Als je zegt dat je feminist bent, schieten de mensen een beetje in een kramp. Terwijl het eigenlijk absurd is dat het zo lang heeft geduurd voor ik feminist ben geworden. En ja, ik durf mezelf zo te noemen - omdat het nodig is. Omdat er geen enkele reden te bedenken is die de ongelijke behandeling van mannen en vrouwen nog verantwoordt. Sinds deze productie ben ik die droogkloot die, als er onder vrienden een seksistische grap wordt gemaakt, de sfeer breekt

door ostentatief niet te lachen. (lacht)"

De Bruyne: "Het gaat het hedendaagse feminisme niet om het uitwissen van de verschillen. We zijn daarnet met alle wijven samen schoenen gaan kopen. Heerlijk! Het oude feminisme strafte dat soort gestes af, maar je bent nu eenmaal vrouw en je mag alle aspecten van dat vrouw-zijn omarmen. 'It's not how much difference there is between men and women, it's how much difference difference makes.' Een quote waar we veel aan gehad hebben, uit de roman *The Summer without Men* van Siri Hustvedt."

De vrouw van Paul Auster.

Devriendt: "(snel) Zie je? Je doet het zelf. Daar gaat het hem om. Niemand zegt ooit dat Paul Auster de man is van Siri Hustvedt."

Gesprek over porno

The End of Men, *Fifty Shades of Feminism*, *Feminist Theory*: het stapeltje genderlectuur op jullie salontafel is indrukwekkend.

Devriendt: "Ik ben zot van vrouwen, maar ik ben geen vrouw, dus ik wil de problematiek ook echt snappen. Tegelijkertijd gaan die boeken evengoed over mij als man, want aan de basis van veel problemen ligt de vraag naar mannelijkheid. Historisch gezien putten mannen dat gevoel uit werk, geld of uit een zekere attitude - boys don't cry. Dat zijn culturele patronen die kunnen veranderen, al gaat dat heel langzaam."

De Bruyne: "Ik heb me dit keer minder moeten inlezen. Ik voel vanzelf waarover het gaat. Wijven gaat over mij."

Hebben jullie onvermoede seksistische kantjes aan jezelf ontdekt?

De Bruyne: "Ik gebruik soms mijn vrouwelijkheid uit op een foute manier. Want wij vrouwen spelen zelf natuurlijk ook het spel, daar moeten we niet zielig over doen. We snijden iemand de pas af, hangen het domme blondje uit en komen ermee weg. Al zal ik dat voortaan nooit meer kunnen doen zonder me te ergeren aan mezelf."

Devriendt: "Ik dacht van mezelf dat ik geen seksist was, maar op een gegeven moment wilde ik per se een gesprek aangaan over porno. Een lastig gesprek. Uiteindelijk heb ik het tegen de vrouwen moeten afleggen."

De Bruyne: "Aangezien Alexander de enige man in de ruimte was, gebeurde het tijdens de repetities wel eens dat hij 'dé vent' werd, de vergaarbak van alle frustraties, de vertegenwoordiger van alle evil. Zeker bij het gesprek over porno dacht ik op den duur zelf ook: 'Zeg, wie ben jij eigenlijk?' "

Het lijkt me ook privé niet bepaald het makkelijkste onderwerp. Hoe dicht zit de voorstelling op jullie huid als koppel?

De Bruyne: "Wijven is een persoonlijke voorstelling, maar gelukkig is het niet de eerste keer dat Alexander en ik samenwerken. We hebben elkaar ook leren kennen in de repetitieruimte (bij 'Pubers bestaan niet' uit 2007, EC). Sinds Pubers hebben we al voor verschillende voorstellingen samengewerkt. Ik denk dat we klaar waren om de stap te zetten naar materiaal dat meer onder ons vel zit."

Devriendt: "In het begin hadden we afgesproken om geen werk naar huis mee te nemen, maar voor dit proces hebben we die regel verbroken. Charlotte heeft een eigen tekst geschreven, waarom zouden we daar aan de ontbijttafel niet over praten? Eerlijk, ik vind dat er geen groter genot bestaat dan samen met je geliefde iets maken."

Uitvliegen

Charlotte, je bent na je rol in Little Black Spiders van Patrice Toye nu te zien in Flying Home van Dominique Deruddere. Wat als je filmcarrière sneller gaat dan wat je bij Ontroerend Goed kunt realiseren?

De Bruyne: "Dan zullen we daar op dat moment wel mee dealen, zeker?"

Devriendt: "Stel dat het voor Charlotte razendsnel gaat in de film, de max, waarom niet?"

Je zou haar bijvoorbeeld kunnen verliezen, als actrice en als partner.

Devriendt: "Als ik Charlotte zou verliezen aan een of ander sterrendom, dan zou het in ieder geval niet meer de Charlotte zijn op wie ik verliefd ben geworden. Ik zie dat niet zo snel gebeuren. Ik begrijp de ongerustheid, maar ik voel ze niet."

De Bruyne: "Alexander kan gewoon genieten van het hier en nu, en soms denk ik dat dat een goede manier is om in het leven te staan. Zelf pieker ik wél meer over die onheilsscenario's. Maar dat het goed loopt tussen ons, heeft volgens mij juist te maken met het feit dat ik, los van Ontroerend Goed, ook mijn eigen spoor aan het volgen ben. Nu werken we wel keihard samen, maar in de herfst hebben we elkaar nauwelijks gezien. Die balans is fragiel, maar ook spannend."

Devriendt: "We hebben vanaf het begin tegen elkaar gezegd: jij hebt ruimte nodig, ik ook, we doen allebei wat we willen. Op dit moment werken we allebei aan onze carrière. Er is niemand die in het spoor van de ander zit. En als blijkt dat een van ons beiden te ver uitvliegt, dan moet de ander die maar gewoon weer veroveren. Natuurlijk bestaat het risico dat je elkaar uit het oog verliest, maar dat geldt voor elke relatie. Alleen wordt die valkuil bij ons uitvergroot door onze carrières."

Wijven, van 17 tot 19 april in Vooruit, daarna op tournee,

www.ontroerendgoed.be

Tijdens de repetities gebeurde het wel eens dat Alexander 'dé vent' werd, de vergaarbak van alle frustraties, de vertegenwoordiger van alle evil